Gemeente
Geertruidenberg

Zaaknummer: 2602

Memorie van antwoord

Aan	:	de leden van de gemeenteraad
Van	:	het college van burgemeester en wethouders
Datum	:	09 november 2026
Onderwerp	:	memorie van antwoord bij Vragen Begroting 2027-2030
Vraag van	:	Fractie Hein de Jongh

Vragen van Fractie Hein de Jongh

Vraag 1:
Niet aan de orde gesteld, maar wel levend is de bemerking dat de geraamde OZB-opbrengst in drie overzichten verschillend is:
1. Tabel 3.2 Overhead en algemene dekkingsmiddelen pagina 41: (woningen 4,409 + niet-woningen 5,392) 9,801 miljoen

2. Tabel Algemene dekkingsmiddelen, baten, pagina 49: (woningen 4,268 + niet-woningen 3,103 + eigenaren 2.289) 9,660 miljoen

3. Tariefonderbouwing pagina 52: (woningen 4,261 + niet-woningen 3,011 + gebruiker niet-woningen 2,278) 9,550 miljoen.

Het maximale verschil bedraagt € 251.000: waarin zit het verschil en welk bedrag is leidend? Ik merk in dit verband op dat op pagina 52 de opbrengstprognose en de toelichting daarop niet aansluiten: de tekst zegt 3% + 1% IHP, maar die 1% IHP is in de berekening niet opgenomen; dat verklaart het verschil met de tabel op pagina 49.

Antwoord vraag 1:
Het bedrag van € 9.660.000 is leidend. Dit betreft de geraamde opbrengst uit de OZB-heffing voor 2027 zoals opgenomen onder de algemene dekkingsmiddelen.

Ad 1. Tabel 3.2 Overhead en algemene dekkingsmiddelen (pagina 41):
De bedragen in deze tabel bevatten niet alleen de opbrengsten uit de OZB-heffing, maar ook overige baten die op de betreffende taakvelden worden verantwoord. Het gaat daarbij om:

- opbrengsten uit aanmaningen en dwangbevelen (€ 40.000);
- doorbelasting van een deel van de kosten van het SVHW aan de taakvelden rioolheffing en afvalstoffenheffing (€ 101.000).

Deze overige baten bedragen gezamenlijk € 141.000.

Daardoor komen de totale baten op de OZB-taakvelden uit op:
- OZB woningen: € 4.268.000 OZB-opbrengst + € 141.000 overige baten = € 4.409.000;
- OZB niet-woningen: € 5.392.000.

Het totaal van beide taakvelden bedraagt daarmee € 9.801.000. Dit bedrag bevat dus naast de OZB-opbrengst ook de hiervoor genoemde overige baten.

Ad 2. Tabel Algemene dekkingsmiddelen, onderdeel baten (pagina 49):
In deze tabel zijn uitsluitend de opbrengsten uit de OZB-heffing opgenomen. De overige baten van € 141.000 maken geen onderdeel uit van de algemene dekkingsmiddelen. Daarom bedraagt de geraamde OZB-opbrengst hier € 9.660.000.

Ad 3. Tariefonderbouwing paragraaf A – lokale heffingen (pagina 52):
De constatering is juist dat de berekening in deze tabel niet volledig aansluit op de begroting. Bij het opstellen van de tariefonderbouwing is de aanvullende verhoging van 1% ten behoeve van de reserve

Integraal Huisvestingsplan (IHP) nog niet verwerkt. Hierdoor komt de berekende opbrengst uit op € 9.550.000 in plaats van € 9.660.000.

Vraag 2:

Mutaties Vrije Algemene Reserve 2027	
10%-regeling structurele dekking	**1.375.000**
Tijdelijke extra kosten ombuiging jeugd	**1.104.000 (1)**
Organisatieontwikkeling	**400.000 (2)**
Projectleider A27	**145.000**
Herziene begroting MidZuid	**14.000 (3)**
Totaal	**3.038.000**

Op pagina 105 van de begroting zie ik dat de ombuigingsoperatie jeugd in 2026 is gestart. In de MvA op de door Keerpunt n.a.v. de begroting gestelde vragen lees ik in dit verband dat de extra kosten van de ombuigingsoperatie in 2026 € 478K hebben bedragen en zijn verwerkt in de Najaarsnota en in 2027 € 626K zullen bedragen; tezamen dus € 1.104K. In de toelichtende tabel "Specificatie mutaties Jeugdzorg regio WBO" op pagina 37/38 van deze begroting komt genoemd bedrag van 478K als voordeel terug en wordt aangegeven dat in het saldo ad € 97K van die tabel ook 575K nadeel zit wegens "mutaties vanuit historische en recente ontwikkelingen". Om welke reden hebben reeds in 2026 gerealiseerde kosten nog een plaats in deze begroting 2027? In deze begroting zie ik voor 2027 slechts 507K incidentele lasten terug (tabel pagina 104) maar nog altijd € 1.104K onttrekking aan de VAR. Waar zit het verschil tussen deze 507K en de in de MvA genoemde 626K en waarom wordt in de begroting 2027 de onttrekking van € 1.104K ongewijzigd in stand gelaten?

Antwoord vraag 2:

1a) De reeds gerealiseerde kosten die nu in 2026 worden gemaakt zijn kosten die niet meer in 2027 worden gemaakt. Daarom het voordeel van € 478.000 euro in de tabel op pagina 37 en 38. De kosten van € 478.000 hebben betrekking op de ombuigingsoperatie Jeugd die in 2026 is uitgevoerd. Omdat deze werkzaamheden in 2027 niet opnieuw plaatsvinden, vervallen deze lasten in 2027. In de tabel "Specificatie mutaties Jeugdzorg regio WBO" op pagina 37 en 38 wordt dit daarom als een voordeel van € 478.000 weergegeven ten opzichte van het voorgaande jaar. Het betreft dus geen nieuwe kosten in 2027, maar het wegvallen van incidentele kosten die in 2026 zijn gemaakt.

1b) Abusievelijk is bij het opstellen van de begroting geen aanpassing verwerkt in de onttrekking aan de Vrije Algemene Reserve (VAR) als gevolg van het naar voren halen van € 478.000 aan kosten van 2027 naar 2026. Hierdoor is in de begroting 2027 nog uitgegaan van een onttrekking van € 1.104.000, terwijl deze na correctie € 626.000 zou moeten bedragen. Het verschil tussen het bedrag van € 507.000 dat op pagina 104 is opgenomen en het bedrag van € 626.000 dat in de Memorie van Antwoord wordt genoemd, bedraagt € 119.000. Dit bedrag maakt onderdeel uit van de verzamelpost incidentele lasten kleiner dan € 50.000 en wordt daarom niet afzonderlijk in de tabel met incidentele posten groter dan € 50.000 weergegeven. Per saldo bestaat het totaal aan incidentele lasten voor de ombuigingsoperatie Jeugd in 2027 daarmee uit € 507.000 aan afzonderlijk vermelde lasten en € 119.000 aan kleinere incidentele posten, hetgeen aansluit op het totaalbedrag van € 626.000 zoals genoemd in de Memorie van Antwoord.

Vraag 3:
In 2027 gaan we 400K onttrekken aan de VAR voor "organisatieontwikkeling". In 2028 komt daar 250K bij en in 2029 nog eens 100K. In drie jaar tijd gaan we dus 750K extra uitgeven aan organisatieontwikkeling en dit onttrekken aan de vrije algemene reserve. Wat gaan we daarvoor doen?

Antwoord vraag 3:
In de Raad Luistert van 27 oktober is door de gemeentesecretaris een toelichting gegeven op de investeringen die de komende jaren nodig zijn voor een stuurbare, werkbare en toekomstbestendige organisatie. Dit is een investering in groei en ontwikkeling van onze mensen, processen en systemen. Hiervoor is de komende jaren een ontwikkelbudget nodig, met het zwaartepunt in 2027. De precieze invulling is op dit moment nog niet duidelijk. Wel kunnen we aangeven dat in 2027 de meest urgentie

uitdagingen worden opgepakt ten aanzien van het versterken van de financiële en HR-functie, privacy en legal audit.

Vraag 4:
In de toelichtende tabel op pagina 105 van de begroting lees ik dat deze post Herziene Begroting MidZuid (BGW3) tegengeboekt had moeten worden omdat dit structurele uitgaven betreft die niet uit de VAR gedekt kunnen worden. Waarom staat deze post er dan nog in? (14K in 2027, 207K in 2028, 55K in 2029 en 55K in 2030). Wat doet correctie met het structureel begrotingssaldo 2027: daalt dit dan van 6 positief naar 8 negatief?

Antwoord vraag 4:
De in de tabel opgenomen tegenboeking betreft de correctie van de bij de begrotingswijziging van 5 maart 2026 verwerkte dekking van de herziene begroting van MidZuid uit de Vrije Algemene Reserve (VAR). Bij de beoordeling van deze begrotingswijziging is vastgesteld dat de hogere bijdrage aan MidZuid een structureel karakter heeft. Structurele lasten mogen op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) niet structureel worden gedekt vanuit een incidentele dekkingsmiddel zoals de VAR. Om die reden is in de begroting een tegenboeking opgenomen, waarmee de eerdere onttrekking aan de VAR wordt gecorrigeerd. Deze post blijft zichtbaar in de tabel omdat hiermee inzichtelijk wordt gemaakt dat de eerder toegepaste reservetrekking wordt teruggedraaid. Het betreft daarmee geen nieuwe mutatie, maar een technische correctie op een reeds verwerkte begrotingswijziging. Voor het structurele begrotingssaldo heeft dit geen aanvullende gevolgen. De structurele lasten van de herziene begroting van MidZuid zijn reeds verwerkt in de meerjarige begrotingscijfers en het gepresenteerde begrotingssaldo. De tegenboeking van de VAR corrigeert uitsluitend de wijze van dekking en leidt daarom niet tot een verdere verslechtering van het structurele begrotingssaldo 2027.

Vraag 5:
De solvabiliteitsratio
De onttrekkingen aan de vrije algemene reserve van dik 3 miljoen roepen ook vragen op in het kader van de solvabiliteit die in 2027 een piek laat zien naar 40% die wordt verklaard vanuit de in 2026 ontvangen leefbaarheidsgelden. Blijkens de meerjarige staat van de reserves wordt in dit verband over de jaren 2027 t/m 2030 gerekend met een stand van de bestemmingsreserve Powerport van 20,3 miljoen.

Het is wat mij betreft echter zeer de vraag of we deze middelen kunnen meetellen in het bepalen van de solvabiliteitsratio en, wanneer het technisch al zou kunnen, of we dat moeten willen. Aan die gelden zijn namelijk voorwaarden gesteld: zowel door het Rijk als door onze inwoners.

De voorwaarden voor de gebiedsinvesteringen (leefbaarheidsgelden) rondom het project Net op Zee Nederwiek 3 zijn vastgelegd in de landelijke regeling specifieke uitkeringen gebiedsinvesteringen Net op Zee en nader uitgewerkt in een regioplan. Hierbij zijn voorwaarden gesteld aan de bestedingsdoelen en zijn ook procedurele voorwaarden gesteld waaronder participatie voor prioritering van leefbaarheidsprojecten, uiterst moment van realisatie en verantwoording achteraf via de Sisa-systematiek. Achteraf wordt dus getoetst of het geld daadwerkelijk, tijdig en rechtmatig aan de goedgekeurde doelen is besteed. Los daarvan kunnen we er vanuit gaan dat ook onze inwoners er, terecht, op zullen toezien dat de gelden worden besteed aan de afgesproken doelen.

In die zin is bij de leefbaarheidsgelden sprake van door derden beklemd vermogen: geld dat de gemeente alleen aan bepaalde doelen mag besteden, dus niet vrij besteedbaar is maar een bestemming heeft die de raad niet eenzijdig kan wijzigen: de bestemming en besteding liggen door de gestelde voorwaarden en/of gemaakte afspraken vast.

Waar de solvabiliteitsratio wordt berekend als het eigen vermogen (de reserves + het jaarresultaat) gedeeld door het balanstotaal maal 100%, zou je de leefbaarheidsgelden niet tot het eigen vermogen (de teller in deze formule) moeten willen rekenen maar uitsluitend moeten meenemen in de noemer; het balanstotaal. Graag verneem ik de visie van de portefeuillehouder financiën hierop en verneem ik ook van hem of hij bereid is om voor de raad besluit van 12 november a.s. inzichtelijk te maken hoe de solvabiliteit zich dan ontwikkelt.

Gemeente
Geertruidenberg

Antwoord vraag 5:
De leefbaarheidsgelden zijn door de raad ondergebracht in een bestemmingsreserve. Op grond van de geldende BBV-verslaggevingsregels maken bestemmingsreserves onderdeel uit van het eigen vermogen van de gemeente. Om die reden worden deze middelen meegenomen bij de berekening van de solvabiliteitsratio.

De uiteindelijke besteding vindt plaats via concrete projecten en plannen die door de gemeente worden uitgewerkt en ter afstemming en goedkeuring aan de provincie worden voorgelegd.

Omdat bij het opstellen van de begroting nog geen concrete investerings- of bestedingsverplichtingen aan de afzonderlijke bedragen konden worden gekoppeld, worden de ontvangen middelen verantwoord in een bestemmingsreserve. Daarbij is geen sprake van een specifieke uitkering (SPUK) waarvoor de gemeente een afzonderlijke SiSa-verantwoording aflegt. De middelen worden daarom conform de BBV-regels als onderdeel van het eigen vermogen verwerkt. Naarmate projecten worden vastgesteld, uitgevoerd en de middelen daadwerkelijk worden besteed, neemt deze reserve af.

De relatief hoge solvabiliteitsratio in 2027 hangt samen met de ontvangst van de leefbaarheidsgelden, terwijl de besteding ervan over meerdere jaren plaatsvindt. Hierdoor neemt het eigen vermogen tijdelijk toe. Naarmate de middelen worden ingezet voor de uitvoering van de leefbaarheidsprojecten, neemt de bestemmingsreserve af en zal ook de solvabiliteitsratio geleidelijk dalen.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Geertruidenberg,

de secretaris,	de burgemeester,
J. Donkers	M.M. van Toorenburg